

YÖNETMELİK

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

**PAMUK LİSANSLI DEPO YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 8/10/2005 tarihli ve 25960 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pamuk Lisanslı Depo Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen “Lisanslı depo teminatı” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve “Borsa” tanımında geçen “veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“Lisanslı depo teminatı: Lisanslı depo işletmesi/işleticisinin, Kanunda ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelerde öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesi dolayısıyla meydana gelecek zararları karşılamak üzere Fona verdiği Bakanlık tarafından kabul edilen ve Kanunda belirtilen nakit ve nakde çevrilebilir güvenceleri,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde ve (c) bendinde geçen “yerden en az 25 cm yüksekte” ibaresi “ürünlerin zarar görmesini engelleyecek yükseklikte” şeklinde değiştirilmiştir.

“a) Kapalı depo olması, ancak ihtiyaç duyulduğunda pamuğun nitelik ve kalitesinin bozulmaması için gerekli tedbir ve önlemlerin alınması kaydıyla açıkta on günü, sundurmada ise yirmi günü geçmemek üzere geçici depolama tesis ve alanının da bulunması,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrası ise yürürlükten kaldırılmıştır.

“Lisanslı depoda depolanan ürün için düzenlenen tartım makbuzu ve ürün senedinde belirtilecek olan ağırlıkları saptamada kullanılacak tartı alet ve cihazları ile kantarlara ilişkin 3516 sayılı Kanuna ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmeliklere uygun olarak yapılan işlem, kontrol ve denetimlerde, doğru tartım yapmadığı saptanan tartım araç ve kantarları, düzeldikleri saptanıncaya kadar kullanılamaz. Tartım ve tartım makbuzunun doğru ve usulüne uygun yapılmasından, tartıcıyla birlikte lisanslı depo işletmesi/işleticisi de sorumlu olur.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ürün senetlerinin güven içinde ticaretinin ve takibinin yapılabilmesini teminen lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında sözleşme yapılır. Sözleşmede; ürün senetlerinin borsaya kota ettirilmesi, hareketlerinin kontrol ve takibi, teyidi, iptali, bilgi akışının düzenli olarak sağlanması, lisanslı depolardaki ürünlerin gerektiğinde her zaman veya üçer aylık dönemleri geçmemek üzere Bakanlıkça uygun görülecek sürelerde borsaca incelenmesi ve kontrolü ile aralarındaki bilgi iletişim sistemi ve Bakanlıkça belirlenecek diğer hususlar yer alır. Bakanlık, sözleşmeleri matbu olarak düzenleyebilir.”

“Sözleşmenin herhangi bir nedenle feshini doğuracak bir sebebin ortaya çıkması halinde bu durum taraflarca en geç beş işgünü içinde Bakanlığa bildirilir ve ayrıca, mudilerin zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır. Sözleşmenin feshi, söz konusu bildirimin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.”

“Lisanslı depo işletmesi, birinci fıkradaki yükümlülüğünü de kapsayacak şekilde lisanslı depoculuk faaliyetlerine ilişkin gerekli bilgi işlem alt yapısını oluşturur ve sertifikaları temin eder. Oluşturulan bilgi işlem alt yapısına ilgili borsanın ve talep halinde Bakanlığın erişimi sağlanır.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Kamu tüzel kişileri hariç, tüzel kişi ortakların serbest muhasebeci mali müşavirlerce veya Bakanlıkça gerekli görülmesi durumunda yeminli mali müşavir ya da bağımsız denetim kuruluşlarınca düzenlenen veya onaylanan son bir yıla ait bilanço ve gelir gider tablosu ile istenilen ek mali tablolarını sunmaları, ortaklık payları dikkate alınarak gerçek ve tüzel kişi ortakların mali ve ticari itibar bakımından lisanslı depo işletmesinin itibarına zarar verebilecek nitelikte engel bir durumlarının bulunmaması,”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında geçen “6762” ibaresi “6102” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında geçen “denetim elemanı” ve yedinci fıkrasında geçen “Bakanlığın talebi üzerine” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin madde başlığı ile birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili sınıflandırıcılarla sözleşme yükümlülüğü”

“Lisanslı depo işletmesi, depolanacak veya depolanmış ürünlerin analiz, sınıflandırma ve belgelendirme işlemlerinin yürütülmesi için yetkili sınıflandırıcılarla sözleşme yapar. Bakanlık bu sözleşmeleri matbu olarak da

düzenleyebilir.”

“Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur. Sözleşmenin herhangi bir nedenle feshini doğuracak bir sebebin ortaya çıkması halinde bu durum taraflarca en geç beş işgünü içinde Bakanlığa bildirilir ve ayrıca mudilerin zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır. Sözleşmenin feshi, söz konusu bildirimin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde, beşinci fıkrasında geçen “yönetimince” ibaresi “tarafından” olarak ve onuncu fıkrasında geçen “Standart 1-beyaz” ibaresi “Beyaz Standart-1” biçiminde değiştirilmiştir.

“İstenen teminat tutarına eşit nakit para, banka teminat mektubu, gayrimenkul rehni veya sorumluluk sigortası, mevzuatta öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde temerrüde düşülmesi halinde Fona bu tür teminatı alış, satış, düzenleme ve transfer gibi her türlü tasarrufla bulunma yetkisi veren bir gayri kabili rücu yetki belgesiyle birlikte verilir.”

“Banka teminat mektubunun, Bakanlıkça kabul edilen Türkiye’de yerleşik bir bankadan alınması, vazgeçilmesi olanaksız ve kesin olması gerekir. Sorumluluk sigortasının, lisanslı depolarda depolanan ürünlerin mevzuatta öngörülen şekilde mudiye teslim edilmemesi rizikosu dahil, lisanslı depo işletmesi/işleticisinin Kanunda ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelerde öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesi dolayısıyla meydana gelecek zararları karşılayacak mahiyette olması şarttır.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Lisanslı depo işleticisi, lisans koşulu olarak işletme tesisleri ve lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoladığı ürünler için; hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık, terör, fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava araç çarpması ve benzeri diğer rizikolara karşı sigorta yaptırmak zorundadır.”

“Ancak, ürün senetlerinin teminat olarak gösterildiği hallerde kredi veya avans veren kuruluşun hakları saklıdır.”

“Lisanslı depo teminatının sorumluluk sigortası olarak verilmesi halinde, bu sigorta ile birinci fıkrada belirtilen sigortalardan aynı sigorta şirketine yaptırılması zorunludur.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında geçen “yaptıracağı” ibaresinden sonra gelmek üzere “her türlü inceleme ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 28 inci maddesine aşağıdaki fıkra ilave edilmiştir.

“Tartıcı, tartım işlemleri ve araçlarının mevzuata uygun, düzenli ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve kullanılmasına engel teşkil edebilecek hususları derhal lisanslı depo işletmesine bildirmekle yükümlüdür.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Çırcır prese fabrikası sicil ve parti nosu,”

“h) Balyanın veya parti pamuğun brüt ve net ağırlığı,”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde geçen “, ”Kredi” ibaresi “veya avans alınmışsa, ”Kredi/Avans” biçiminde, (i) bendinde geçen “hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık ile bunlara ilaveten lisans sırasında Bakanlıkça istenmişse fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, araç çarpması gibi” ibaresi “hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık, terör, fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava araç çarpması ve benzeri” biçiminde, (k) bendinde geçen “Ay ve yıl” ibaresi “Yıl” biçiminde, (j) ve (m) bentleri ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“j) Pamuğun üretildiği yer, çırcırlama şekli, grubu, sınıfı, tipi veya standardı, analiz ve sınıflandırma belgesinin tarihi ve numarası, ürünün ağırlığı, diğer ürünlerle karıştırılmadan ayrı depolanan ürünlerde ayrıca çırcır işletmesi ve ambalaj kodu,”

“m) Ürünün kaç balyadan meydana geldiği.”

“Bakanlık, ürün senedini matbu olarak düzenlemeye yetkilidir.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 34 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kredi veya avans karşılığında teminat olarak gösterilen ürün senedi, borcun vadesinde ödenmemesi halinde kredi veya avans veren kuruluşun yazılı talebi üzerine lisanslı depo işletmesince mudiye bilgi verilmek kaydıyla borsada satılır. Bunun için, Kanunun 33 üncü maddesi hükmü gereği mudinin yazılı izninin ürün senedinin teminat olarak gösterilmesinden önce alınması gerekir.”

“Dördüncü fıkraya göre yapılan satışa ilişkin masraflar ile tahakkuk eden depolama ücreti düşüldükten sonra, borsa tarafından satış bedelinin mudinin kredi ve avans veren kuruluşa olan borcunu karşılayacak kısmı bu kuruluşlara, kalan kısmı ise mudiye yedi iş günü içinde ödenir.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin beşinci fıkrasında geçen “hükümlerine” ibaresinden sonra gelmek üzere “, söz konusu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ise numune almaya ilişkin ilgili tebliğ hükümlerine” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki dördüncü ve beşinci fıkralar eklenmiştir.

“Pamuğun tartılması, depolanması, prim ve indirim tarifesı”

“Pamuk, mudinin talebi üzerine, aynı cins, sınıf ve kalitedeki diğer pamuklarla karıştırılarak depolanabilir. Balyaların standart net ağırlığı, uygulama göz önünde bulundurularak Bakanlıkça belirlenir. Her balyanın standart net ağırlığı ürün senedinde gösterilir ve ürünün bu şekilde depolandığı belirtilir. Bu ürünlerin lisanslı depoya kabulünde veya geri alınmasında aşağıdaki şekilde hareket edilir:

a) Depoya kabul edilen balyanın, standart net ağırlığın altında olması halinde mudi tarafından lisanslı depo işletmesine, üzerinde olması halinde ise lisanslı depo işletmesi tarafından mudiye aradaki ağırlık farkından doğan bedel ürünün depoya kabul edildiği tarihte o ürüne ilişkin borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak ödenir.

b) Depodan geri alınan balyanın, standart net ağırlığın altında olması halinde lisanslı depo işletmesi tarafından mudiye, üzerinde olması halinde ise mudi tarafından lisanslı depo işletmesine aradaki ağırlık farkından doğan bedel ürünün depodan geri alındığı tarihte o ürüne ilişkin borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak ödenir.

Diğer ürünlerle karıştırılarak depolanan ürünün mudiye tesliminde ortaya çıkabilecek küçük kalite farklılıkları prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilir. Prim ve indirim tarifesı ve bu tarifede yapılacak değişiklikler lisanslı depo işletmesince hazırlanır ve borsanın görüşü alınarak Bakanlıkça onaylanır. Ürünün tesliminde küçük kalite farklılıkları çıkmış ve bunlar prim ve indirim tarifesindeki oranları aşmamış ise, prim ve indirim tarifesindeki kabul edilebilir sınırlar içerisindeki değerlere göre;

a) Mudinin lisanslı depodan teslim aldığı ürün, teslim ettiğinden kaliteli çıkar ise, mudi tarafından ürünün sınıf ve derecesine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak, lisanslı depo işleticisine kalite farklılığından doğan fiyat farkı indirim tarifesı olarak ödenir.

b) Mudinin lisanslı depoya teslim ettiği ürün, teslim aldığından kaliteli çıkar ise, lisanslı depo işleticisine ürünün sınıf ve derecesine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak, mudiye kalite farklılığından doğan fiyat farkı prim olarak ödenir.”

MADDE 18 – Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “30” ibaresi “90” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş ve üçüncü fıkrasında geçen “iliştirilir ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “ürünün depoya konulmasından önce yetkili sınıflandırıcılarca yapılan analiz sonucuna ilişkin bilgiler” ibaresi eklenmiştir.

“Ancak, bu şekilde kabul edilecek ürün miktarı, bu ürünün depolama döneminin başlangıcını takip eden ilk üç ay içinde merkez veya şubede o ürün için tahsis edilen depolama kapasitesinin yüzde onunu geçemez. Bu fıkra da belirtilen geçici depolama süresi, gerekli görülmesi halinde genel olarak veya lisanslı depo işletmesi bazında Bakanlıkça en fazla yarısı oranında arttırılıp azaltılabilir.”

MADDE 19 – Aynı Yönetmeliğin 42 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, pamuğun depolandığı depo, depo ünitesi ve bölüm numarasının ve en son balya tanıtım numarasının” ibaresi “ve balya tanıtım numarasının” biçiminde, ikinci fıkrasında geçen “Ek-1’de gösterildiği şekilde, pamuk” ibaresi “Pamuk” biçiminde ve “, tartım makbuzunda ve ürün senedi numarasında” ibaresi “ve tartım makbuzunda” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20 – Aynı Yönetmeliğin 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “bu fıkranın (b) bendinde yer alan durumlar hariç, balya numarası kolayca görülecek ve balyalar” ibaresi ile (b) bendinde geçen “bireysel balya numaraları belirtilmeksizin” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, (b) bendinde geçen “aynı mudiye ait aynı veya benzer sınıf ve derecelerdeki” ibaresi “bu” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21 – Aynı Yönetmeliğin 45 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Diğer ürünlerle karıştırılmadan depolanan ürünler lisanslı depodan aynı orijinal ürün şeklinde; aynı cins, sınıf ve kalitedeki diğer ürünlerle karıştırılarak depolanan ürünler ise ilk giren ilk çıkar metoduyla mudilere teslim edilir.”

MADDE 22 – Aynı Yönetmeliğin 46 ncı maddesine aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“İkinci fıkra da belirtilen etkenlere göre değişen oranda ürünün doğası gereği ortaya çıkabilecek fire kaybı karşısında, lisanslı depo işletmesinin 40 ıncı maddenin dördüncü fıkrası hükmüne göre ürünü teslim etmesinden doğabilecek zararları gidermek üzere lisanslı depo ücret tarifesinde “fire ücreti” olarak bir ücret konulabilir.”

MADDE 23 – Aynı Yönetmeliğin 47 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Pamuk, iki dönem halinde, hasat döneminden itibaren azami 24 ay süreyle lisanslı depolarda depolanabilir. Pamuğun depolama döneminin başlangıç ve bitiş tarihleri, uygulama göz önünde bulundurularak Bakanlıkça belirlenir. Bir dönem depolanan pamuğun ikinci dönemde de depolanabilmesi için ilk dönem sona ermeden en çok bir ay önce ürünün yeniden analiz edilmesi ve yeni analiz değerlerine göre o ürün için yeni bir ürün senedinin düzenlenmesi gerekir. Pamuğun hasat dönemi, balya üzerindeki etiket bilgilerinden tespit edilir.”

“Depolama döneminin bitiminde geri alınmayan ürünler, lisanslı depo işletmesince borsada satılabilir. Bu durumda, depolama ücreti ve diğer masraflar satış bedelinden düşülerek geri kalan tutar yedi iş günü içinde ilgiliye ödenir. Bu fıkra uyarınca borsada satılan ürünlere ilişkin düzenlenen ürün senetleri, lisanslı depo işletmesince derhal

iptal edilerek mudiye ve borsaya bilgi verilir.”

MADDE 24 – Aynı Yönetmeliğin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen “ya da depolanmaya elverişsiz olması durumları” ibaresi “, depolanmaya elverişsiz olması ya da mevzuatta belirtilen diğer durumlar” biçiminde değiştirilmiştir.

MADDE 25 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Yetkilendirilen ticaret borsaları

GEÇİCİ MADDE 1 – Ürün ihtisas borsası faaliyete geçinceye kadar, yeterli teknik, kurumsal ve mali altyapıya sahip ticaret borsaları ürün senetlerinin alım satımı konusunda Kanunun 3 üncü ve 5174 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine göre Bakanlıkça yetkilendirilebilir. Yetkilendirilen ticaret borsaları hakkında, ürün ihtisas borsasına ilişkin bu Yönetmelikte öngörülen düzenlemeler uygulanır.

Yetkilendirilmek üzere Bakanlığa başvuran ticaret borsasının yeterliliği, Bakanlıkça teknik ve/veya uzman kişilerden oluşturulan en az iki üyeden müteşekkil bir komisyonca incelenir. Komisyonun çalışmasına ilişkin hususlarda, 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen komisyona ilişkin hükümler uygulanır.

Yetkilendirilen ticaret borsalarının, 8/1/2005 tarihli ve 25694 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Borsalarına Tabi Maddeler ve Bu Maddelerin Alım veya Satımlarının Tescili Hakkında Yönetmeliğe göre alınacak tescil ücreti dışında başkaca bir ücret alınamaz.

Lisans bedelleri ve diğer ücretlere ilişkin 26 ncı madde hükümleri, yetkilendirilen ticaret borsaları hakkında da uygulanır.

Lisanslı depo işletmesinin birden fazla yetkilendirilmiş ticaret borsası ile sözleşme akdetmesi durumunda, 19 uncu maddenin onuncu fıkrasına, 20 nci maddenin üçüncü fıkrasına ve 40 ıncı maddenin beşinci fıkrasına göre yapılacak işlemlerde, sözleşme akdedilen borsalarda ilgili ürüne ilişkin oluşan ortalama fiyatların ortalaması baz alınır.

Ürün senetlerine ilişkin alım satımın tescili, devir ile bedelinin ödenmesi, alıcı ve satıcı ile üçüncü şahısların haklarının korunması, yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve alım satıma ilişkin diğer hususlar yetkilendirilen ticaret borsasının sorumluluğunda olup bu işlemler ile takas işlemlerinden doğan zararlar bu borsa tarafından tazmin edilir.

Yetkilendirilen ticaret borsaları, ürün senetlerinin alım satımı konusunda Kanun ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelere aykırı olmamak kaydıyla idari düzenlemeler yapabilir.”

MADDE 26 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 27 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
8/10/2005		25960
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1-	26/9/2007	26655
2-	31/7/2009	27305
3-	12/11/2011	28110